

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาของไทยได้รับการพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาประเทศ เพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างมั่นคง ทิศทางการศึกษาจึงปรับเปลี่ยนให้เป็นสากล มากยิ่งขึ้นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2545) หมวด 1 มาตรา 6 กำหนดให้การจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและ วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข หมวด 4 (5) มาตรา 24 การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานเกี่ยวข้องดำเนินการจัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัด ของผู้เรียน โดยคำนึง ถึงความ แตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการเผชิญสถานการณ์และการ ประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จาก ประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้ อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วน สมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ใน ทุกวิชา ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้ การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ โดยการจัดการเรียนรู้ให้ เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และ บุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ มาตรา 30 ให้สถานศึกษา พัฒนาการกระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถ วิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา หมวด 9 มาตรา 66 ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

เพื่อการศึกษาในโอกาสแรกที่ทำให้ได้เพื่อให้ความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยี
 ยี่เพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542, หน้า 16)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) ได้
 ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้
 มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษา และสร้างโอกาสทางการศึกษาให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอด
 ชีวิต เพื่อให้คนไทยทุกกลุ่มทุกวัยมีคุณภาพ มีความพร้อม ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา
 มีจิตนึกของความเป็นไทย มีความเป็นพลเมืองที่ดี ตระหนักและรู้คุณค่าของขนบธรรมเนียม
 ประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมที่ดีงาม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและตอบสนองต่อ
 ทิศทางการพัฒนาประเทศเป็นไปตามวิสัยทัศน์ โดยคนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมี
 คุณภาพ เป็นคนดี มีความสุข มีภูมิคุ้มกันรู้เท่าทัน ในเวทีโลก และเป็นไปตามเป้าหมาย
 ได้แก่ 1) ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
 2) สถานศึกษาทุกระดับทุกประเภทผ่านการรับรองมาตรฐานทางการศึกษา 3) คนไทยทุก
 กลุ่มทุกวัยมีโอกาสได้รับการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
 4) ผลงานวิจัยและนวัตกรรมมีคุณภาพ ได้รับการเผยแพร่ นำไปใช้ประโยชน์ เพื่อการ
 พัฒนาสังคม ประเทศ หรือต่อ ยอดในเชิงพาณิชย์ 5) ผู้เรียนและกำลังแรงงานได้รับการ
 เตรียมความพร้อมเชื่อมโยงสู่สังคมและประชาคมอาเซียน 6) ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วม
 ในการบริหารจัดการศึกษาและส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาและนโยบายของกระทรวง
 ศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลก ยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียน
 มีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี
 สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีจุดเน้นสำคัญ
 ในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและการ
 ประกอบอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงาน
 อาชีพและเทคโนโลยี สามารถทำงานเป็นหมู่คณะมีนิสัยรักการทำงาน เห็นคุณค่าและเจต
 คติที่ดีต่องาน ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน เชื่อว่าทุกคน
 สามารถและพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 3)

หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เป็นหลักสูตรที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นโดยมุ่งเน้น
 การปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่องานอาชีพและเข้าใจถึงอาชีพของท้องถิ่นที่สัมพันธ์กับวัฒนธรรม

วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551, หน้า 9) ซึ่งการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเป็นการจัดการศึกษาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้บรรลุผลสำหรับใช้จัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างหลากหลาย (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551, หน้า 11)

การจัดการเรียนการสอนรายวิชางานเกษตร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ที่ผ่านมายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ในเรื่องการพัฒนาให้นักเรียนให้สามารถสร้างผลงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาและทักษะการแสวงหาความรู้ ทำงานอย่างมีคุณธรรม และมีจิตสำนึกในการใช้พลังงานและทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน ทำให้งานที่ออกมาขาดคุณภาพ นักเรียนไม่สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการทำงานอย่างมีกลยุทธ์ ใช้ความคิดสร้างสรรค์สร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ๆ ได้ด้วยตนเอง ซึ่งเกิดจากสาเหตุสำคัญ 3 ประการคือ 1) ด้านตัวครู ครูยังใช้วิธีการสอนไม่หลากหลาย เน้นเนื้อหา มากกว่าการฝึกให้นักเรียนได้คิด วิเคราะห์ สังเคราะห์อย่างมีเหตุผล ขาดการเชื่อมโยงระหว่างการเรียนกับการดำรงชีวิต 2) ด้านตัวนักเรียนขาดความสนใจในการเรียนไม่ได้ฝึกทักษะอย่างจริงจัง ไม่สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ทำให้ขาดความรับผิดชอบ เห็นแก่ตัวแก้ปัญหาไม่เป็น เปื่อหน่ายในการเรียน 3) ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนยังมีน้อยไม่เพียงพอกับผู้เรียน สื่อและเทคโนโลยีการสอนไม่น่าสนใจ ล้าสมัย ขาดการศึกษาจากแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน ผู้สอน จำเป็นต้องออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเกิดผลจากการเข้าร่วมกิจกรรมตามที่กำหนดในหลักสูตรโดยกิจกรรมนั้นๆ จะต้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของนักเรียน โรงเรียนและชุมชนของนักเรียน ผู้สอน ควรศึกษาขั้นตอนการวางแผนการจัดทำแผนการเรียนรู้ รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอนและวิธีการวัดผลและประเมินผล โดยศึกษาและกำหนดรูปแบบให้สอดคล้องกับสภาพของนักเรียน (ปัญญา สังข์ภิรมย์ และสุนทร สันธพานนท์, 2550, หน้า 22)

จากผลการจัดกิจกรรมการแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนที่ผ่านมามีพบว่า โรงเรียนธาตุพนมได้เป็นตัวแทนจังหวัดนครพนมในการแข่งขันในระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือและจัดแสดงในการประเมินของสถานศึกษา ซึ่งเป็นผลงานของนักเรียนในกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยได้มีคณะกรรมการศึกษา ชุมชน ผู้ปกครอง

หน่วยงานราชการต่างๆ จึงเกิดความสนใจและต้องการในผลงานดังกล่าว แต่โรงเรียน
 ชาติพนมยังขาดการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม ทั้งๆ ที่กิจกรรมในการ
 แข่งขันดังกล่าวทำชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน ชุมชนอำเภอชาติพนม

ผู้วิจัยได้สำรวจข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและ
 การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน เรื่อง การจัดสอนในภาษาชนะ ในโรงเรียน โดยสัมภาษณ์
 ความต้องการจากบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้แก่ผู้บริหาร ครู นักเรียน คณะกรรมการ
 สถานศึกษา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งผลการสำรวจพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ
 90.45 เห็นด้วยที่โรงเรียนชาติพนมจะพัฒนาเป็นหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การจัดสอนใน
 ภาษาชนะ

จากสภาพปัญหาและความต้องการดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูผู้สอนใน
 โรงเรียนชาติพนมจึงสนใจที่จะพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การจัดสอนในภาษาชนะ
 เพื่อเป็นการตอบสนองต่อความต้องการของภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้บริหาร ครู คณะกรรม
 การสถานศึกษา นักเรียน ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน อีกทั้งยังสามารถ
 ต่อยอดนำไปใช้ในการประกอบอาชีพเสริมหรือเป็นอาชีพหลักได้ การนำวัสดุในท้องถิ่นมา
 ใช้ในการจัดสอนในภาษาชนะซึ่งเป็นประโยชน์ในแนวทางการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม
 และพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาและเทคโนโลยี

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามการวิจัยไว้ดังนี้

1. หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การจัดสอนในภาษาชนะ กลุ่มสาระการเรียนรู้
 การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีลักษณะและองค์ประกอบอย่างไร
2. ประสิทธิภาพของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การจัดสอนในภาษาชนะ
 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์
 ประสิทธิภาพ 80/80 หรือไม่อย่างไร
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม
 การจัดสอนในภาษาชนะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่อย่างไร

4. ทักษะการปฏิบัติงานการจัดสวนในภาชนะที่เรียนด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การจัดสวนในภาชนะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับใด

5. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การจัดสวนในภาชนะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับใด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การจัดสวนในภาชนะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การจัดสวนในภาชนะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80

3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การจัดสวนในภาชนะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังเรียน

4. เพื่อศึกษาทักษะปฏิบัติงานการจัดสวนในภาชนะของนักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การจัดสวนในภาชนะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

5. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การจัดสวนในภาชนะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ดังนี้

1. หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การจัดสวนในภาชนะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีลักษณะและองค์ประกอบที่ครบถ้วน เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน
2. หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การจัดสวนในภาชนะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การจัดสวนในภาชนะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
4. ทักษะการปฏิบัติงานการจัดสวนในภาชนะของนักเรียนที่เรียนด้วย หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพิ่มเติม การจัดสวนในภาชนะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงาน อาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับดี
5. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การจัดสวนในภาชนะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนอยู่ในระดับมาก

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีความสำคัญของการวิจัยดังนี้

1. ได้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การจัดสวนในภาชนะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจของผู้เรียน
2. ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในระดับชั้นและสาระการเรียนรู้อื่นๆ ได้

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติกิจกรรมตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การจัดสวนในภาชนะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้

4. เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นต่อการสนองต่อความต้องการความสนใจของผู้เรียนและสนองต่อเป้าหมาย ในพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1.1.1 ประชากรผู้ให้ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่

1.1.1.1 ภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งชาวบ้านอำเภอธาตุพนมที่มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการจัดสวนในภาชนะ

1.1.1.2 คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนธาตุพนม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

1.1.1.3 ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูที่ทำการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีและมีความรู้เรื่อง การจัดสวนในภาชนะ โรงเรียนธาตุพนม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

1.1.1.4 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนธาตุพนม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

1.1.2 ประชากรที่ใช้ทดลอง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนธาตุพนม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 10 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 350 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ประกอบด้วย

1.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน

1.2.1.1 ภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งชาวบ้านอำเภอธาตุพนมที่มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการจัดสวนในภาชนะ จำนวน 5 คน

1.2.1.2 คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนธาตุพนม สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จำนวน 5 คน

1.2.1.3 ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน ครูที่ทำการสอนกลุ่ม
สาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีและมีความรู้เรื่อง การจัดสวนในภาชนะ
โรงเรียนธาตุพนม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จำนวน 4 คน รวม
ทั้งสิ้น 5 คน

1.2.1.4 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนธาตุพนม สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จำนวน 30 คน

1.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองหลักสูตร คือ นักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3/5 โรงเรียนธาตุพนม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22
ปีการศึกษา 2559 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 33 คน ซึ่งได้มาด้วยการสุ่มแบบ
แบ่งกลุ่ม โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วย ในการสุ่ม (Cluster Random Sampling) เนื่องจาก
โรงเรียนธาตุพนม จัดห้องเรียนคละความ สามารถทางการเรียน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดกิจกรรมตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม
การจัดสวนในภาชนะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ประสิทธิภาพของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม

2.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2.2.3 ทักษะการปฏิบัติงานการจัดสวนในภาชนะของนักเรียน

2.2.4 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนด้วยหลักสูตรรายวิชา
เพิ่มเติม

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การจัดสวนในภาชนะ กลุ่มสาระการเรียนรู้
การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบ่งโครงสร้างเนื้อหา ดังนี้

หน่วยการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้ทั่วไปกับการจัดสวนในภาชนะ
เวลาเรียน 4 ชั่วโมง

หน่วยการจัดการเรียนรู้ที่ 2 วัสดุและอุปกรณ์ในการจัดสวนในภาชนะ
เวลาเรียน 2 ชั่วโมง

หน่วยการจัดการเรียนรู้ที่ 3 พันธุ์ไม้ในการจัดสวนในภาชนะ เวลาเรียน 2 ชั่วโมง

หน่วยการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การออกแบบการจัดสวนในภาชนะ เวลาเรียน 3 ชั่วโมง

หน่วยการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การจัดสวนถาด เวลาเรียน 6 ชั่วโมง

หน่วยการจัดการเรียนรู้ที่ 6 การจัดสวนแก้ว เวลาเรียน 3 ชั่วโมง

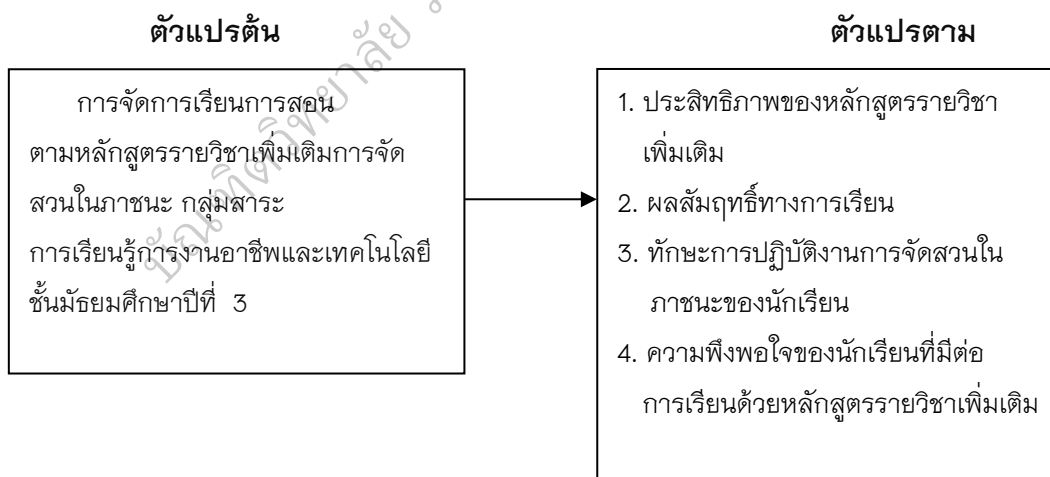
รวมเวลาเรียนทั้งสิ้น จำนวน 20 ชั่วโมง

4. ระยะเวลาในการทดลอง

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การจัดสวนในภาชนะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

นียมศัพท์เฉพาะ

1. **การพัฒนาหลักสูตร** หมายถึง กระบวนการจัดการความรู้และประสบการณ์ รวมถึงกระบวนการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนโดยให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ เจตคติ ที่จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
2. **หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม** หมายถึง สาระและมวลงประสบการณ์ที่จัดทำขึ้นเพื่อสนองต่อความต้องการ ความสนใจและสนองต่อจุดเน้นของสถานศึกษาเพิ่มเติมจากหลักสูตรที่มีอยู่แล้ว
3. **การจัดสวนภาคในภษณะ** หมายถึง การจัดสวนโดยการยอส่วนและจำลองธรรมชาติหรือเรื่องราวต่างๆ มาไว้ในภษณะที่กำหนด หรือเป็นการจัดสวนจำลองขนาดเล็ก โดยใช้หลักการออกแบบเช่นเดียวกับการจัดสวนขนาดใหญ่ ประเภทของการจัดสวนในภษณะ หมายถึง ลักษณะของการจัดสวนในภษณะหรือการจัดสวนภาค โดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การจัดสวนในภษณะแบบขึ้นหรือการจัดสวนภาคแบบขึ้นและการจัดสวนในภษณะแบบแห้งหรือการจัดสวนภาคแห้ง
4. **การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การจัดสวนในภษณะ**
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หมายถึง กระบวนการและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม ซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอนที่สำคัญ 4 ขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การยกร่างหลักสูตร การทดลองใช้หลักสูตร การประเมินและปรับปรุงหลักสูตร หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมมีองค์ประกอบ 8 ประการ คือ หลักการ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้าง/เนื้อหาของหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้
6. **การจัดการเรียนการสอนด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การจัดสวน**
ในภษณะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
 หมายถึง แนวทางการจัดการเรียนการสอนทั้งทฤษฎีและปฏิบัติที่ปรากฏในหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย การสอน 2 วิธี ดังนี้

1. การสอนทฤษฎีมี 3 ขั้นตอน ดังนี้

- 1.1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นขั้นตอนที่ครูสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญจนเกิดความสนใจและต้องการที่จะเรียนเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน
- 1.2 ขั้นสอน เป็นขั้นตอนที่ครูให้ความรู้ ผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมที่ครูจัดให้
- 1.3 ขั้นสรุป เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนและครูผู้สอนร่วมสรุปเป็นองค์ความรู้

2. การสอนภาคปฏิบัติมี 3 ขั้นตอน ดังนี้

- 2.1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นขั้นที่ครูสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญจนเกิดความสนใจและต้องการที่จะปฏิบัติกิจกรรมงานนั้นๆ
- 2.2 ขั้นเตรียมความพร้อม เป็นขั้นที่ครูและผู้เรียนกำหนดรายการวัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้ปฏิบัติและจัดเตรียมให้พร้อม
- 2.3 ขั้นสอน เป็นขั้นที่ครูหรือวิทยากรสาธิตการปฏิบัติงานตามขั้นตอนให้ผู้เรียนได้เห็นลำดับขั้นตอนก่อนหลังตามลักษณะของงานที่ได้ร่วมกันวิเคราะห์ แยกเป็นส่วนย่อยๆ ตามความยากง่าย พร้อมระบุข้อควรระมัดระวัง ทักษะการจัดสวนในภาชนะที่ถูกต้อง

2.4 ขั้นฝึกปฏิบัติ เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ หลังจากได้เรียนรู้ จากการสาธิตของครูหรือวิทยากร

2.5 ขั้นการประเมิน ปรับปรุงและประยุกต์ใช้ เป็นขั้นตอนการประเมินผลการปฏิบัติงานทั้งด้านกระบวนการและคุณภาพของผลงาน โดยครูผู้จัดกิจกรรมบันทึกผลจากการสังเกต การทำงานทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม แจ้งให้นักเรียนทราบข้อบกพร่องหรือสิ่งที่ต้องการแก้ไขปรับปรุง โดยครูและนักเรียนร่วมกันประเมินผลงานให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร่วมกัน ให้โอกาสผู้เรียนได้ปรับปรุงแก้ไขผลงานตนในส่วนที่บกพร่อง

5. ประสิทธิภาพของหลักสูตร หมายถึง ระดับคุณภาพของการเรียนรู้

ตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การจัดสวนในภาชนะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะการปฏิบัติงานมีเจตคติที่ดี ประสิทธิภาพของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเป็นประสิทธิภาพด้านกระบวนการต่อประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ซึ่งกำหนดเกณฑ์ไว้ที่ 80/80 (E₁/E₂) ดังนี้

80 ค่าแรก (E_1) หมายถึง ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการของหลักสูตร รายวิชาเพิ่มเติม การจัดสอนในภาชนะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำใบงาน ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งมีคะแนนเต็ม 60 คะแนน ของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม

80 ค่าหลัง (E_2) หมายถึง ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การจัดสอนในภาชนะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งมีคะแนนเต็ม 40 คะแนน หลังเรียนด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของนักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การจัดสอนในภาชนะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 40 ข้อ

7. ทักษะในการปฏิบัติงานการจัดสอนภาค หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานของนักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การจัดสอนในภาชนะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยประเมินคุณลักษณะที่ดีในการปฏิบัติงานโดยใช้เกณฑ์คุณภาพ 5 ด้าน คือ การจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ การปฏิบัติตามขั้นตอนหรือวิธีการ ความชำนาญในการทำงาน การเลือกวัสดุในการจัดสอน ผลงาน ซึ่งวัดได้จากแบบประเมินทักษะการปฏิบัติการจัดสอนในภาชนะหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 5 ข้อ

8. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การจัดสอนในภาชนะ หมายถึง ความรู้สึกชอบ พอใจ ที่เกิดจากการเรียนหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม หลังจากที่ได้เรียนรู้ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มีจำนวน 15 ข้อ